

Sygn. akt: I C 27/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Bytowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Wojciech Juszkiewicz
Protokolant:	sekr. sądowy Natalia Stiene

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2015 r. na rozprawie sprawy

z powództwa S. M.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.

o roszczenie z umów ubezpieczenia

- zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki S. M. kwotę 11.869,00 (jedenaście tysięcy osiemset sześćdziesiąt dziewięć 00/100) złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 24/08/2011 roku do dnia zapłaty,
- zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki S. M. kwotę 4.172,11 (cztery tysiące sto siedemdziesiąt dwa 11/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt C 27/15

UZASADNIENIE

Powódka S. M. wniosła o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) SA kwoty 11.869,00 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 24 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za uszkodzone radio oraz blok nawigacji satelitarnej w pojeździe marki J. o nr rej. (...) - zgodnie z kosztorysem naprawy z dnia 18 maja 2012 roku. Nadto wniosła o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając powództwo powódka podniosła, iż w dniu 20 lipca 2011 roku w S. na parkingu przy ul. (...) w wyniku silnych wyładowań atmosferycznych doszło do uszkodzenia fabrycznego radia oraz bloku nawigacji w samochodzie marki J. o nr rej. (...), którego jest właścicielem. Szkada została zgłoszona do ubezpieczyciela tj. (...) SA, którego następcą prawnym jest (...) SA, jednakże Towarzystwo to odmówiło wypłaty odszkodowania kwestionując własną odpowiedzialność ubezpieczeniową. Powódka wskazywała, że w ramach umowy ubezpieczenia (...) Casco, ubezpieczyciel – pozwany obejmował ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe wskutek powodzi, zatopienia, pioruna, pożaru, wybuchu, opadu atmosferycznego, huraganu, osuwania i zapadania się ziemi lub innych sił przyrody. Powódka podniosła, że kosztorys naprawy uszkodzonego sprzętu opiewał na kwotę 11.869,00 złotych, zaś do jego uszkodzenia doszło w wyniku wyładowań atmosferycznych.

Pozwany Towarzystwo (...) SA z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości, kwestionując je tak co od zasady, jak i wysokości. Pozwany w pierwszej kolejności kwestionował, by przyczyną szkody mogły być wyładowania atmosferyczne, podniósł, że powódka nie wykazała, by urządzenie, które uległo uszkodzeniu, było tzw. wyposażeniem fabrycznym, a nie dodatkowym, za które pozwany nie ponosił odpowiedzialności. Nadto pozwany zakwestionował wysokość szkody, wskazując, że powódka nie wykazała z czego wynika żądana przez nią kwota.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W rejonie miejscowości S. w dniu 21 lipca 2011 przeważało zachmurzenie duże, występowały opady deszczu lub mżawka, zaś w godzinach popołudniowych rejestrowano burze z wyładowaniami elektryczności atmosferycznej, którym towarzyszyły opady deszczu o charakterze przelotnym i zmiennymi okresami o silnym natężeniu. Zarejestrowano w czasie trwania burz 4 wyładowania doziemne i 11 wyładowań chmurowych.

W wyniku tych zdarzeń doszło do uszkodzenia radia oraz bloku nawigacji w samochodzie marki J. o nr rej. (...) należącym do S. M.. Urządzenia te stanowiły wyposażenie fabryczne pojazdu o charakterze opcjonalnym.

Niewątpliwą przyczyną uszkodzenia bloku nawigacji satelitarnej oraz radia (...) były silne wyładowania atmosferyczne. Samochodowe urządzenia medialne mogą ulec zniszczeniu w wyniku burz, bowiem pioruny wytwarzają pole elektromagnetyczne i w wyniku indukcji wytwarza się prąd niebezpieczny dla urządzeń niskonapięciowych.

Dowód: ocena techniczna k. 8, ekspertyza meteorologiczna k. 88, zeznania świadków J. M. k. 73v i Z. Ż. k.74, opinia rzeczoznawcy inż. B. S. (1) k. 115-123, ekspertyza Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział w G. k. 88, zeznania S. M. k. 152v.

Uszkodzone urządzenia nie nadawały się do naprawy. Jediną formą przywrócenia stanu sprzed powstania szkody była wymiana obu urządzeń. Koszt ten opiewał na kwotę 11.869,00 złotych.

Dowód: kosztorys z dnia 18 maja 2012 roku k. 15, zeznania S. M. k. 152v.

W chwili zdarzenia pojazd powódki ubezpieczony był w zakresie pełnej odpowiedzialności (...) Casco w (...) SA do kwoty 66.000000 złotych. Następcą prawnym (...) SA jest Towarzystwo (...) SA z siedzibą w W..

Dowód: polisa nr (...) – akta szkodowe, raport zgłoszenia szkody k. 9, nadto okoliczności bezsporne (k. 56)

W dniu 21 lipca 2011 roku powódka wykryła powstanie szkody w swoim pojeździe i zgłosiła ten fakt ubezpieczycielowi, który odmówił wypłaty odszkodowania pismem z dnia 24 sierpnia 2011 roku, wskazując, że zarówno uszkodzone radio, jak również blok satelitarny stanowiły wyposażenie dodatkowe. W rezultacie odpowiedzialność pozwanego winna zostać wyłączona. Powódka pismem z dnia 10 października 2011 roku odwołała się od decyzji pozwanego powołując się na § 3 ust. 5 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia w zakresie AC, wskazując, że ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe wskutek powodzi, zatopienia, pioruna, pożaru, wybuchu, opadu atmosferycznego, huraganu, osuwania i zapadania się ziemi lub innych sił przyrody. Ostateczną decyzją z dnia 22 maja 2013 roku ubezpieczyciel podtrzymał swoje wcześniejsze stanowisko, wskazując, że zebrane w toku postępowania likwidacyjnego dokumenty potwierdzają niemożliwość powstania stwierdzonych uszkodzeń radia (...) oraz nawigacji wskutek silnych wyładowań atmosferycznych przy wyłączonym zapłonie.

Dowód: pismo z dnia 24.08.2011r. k. 10, pismo z dnia 10.10.2011r. k. 11, pismo z dnia 22.11.2011r. k. 12, pismo z dnia 21.12.2011r. k. 14, pismo z dnia 27.01.2012r. k. 13, opinia z dnia 17.02.2012r. k. 20-22, pismo z dnia 13.03.2013r. k. 16, pismo z dnia 06.05.2013r. k. 17, pismo z dnia 14.05.2013r. k. 18, decyzja z dnia 22.05.2013r. k. 19, akta szkodowe pozwanego, zeznania S. M. k. 152v.,

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, iż ustalony przez Sąd stan faktyczny sprawy miał w zasadzie sporny charakter, a ustalony został w oparciu o przywołane powyżej dowody z dokumentów oraz opinii biegłego B. S. (1) i ekspertyzy instytutu meteorologicznego. Opinie sporządzone w sprawie Sąd uznał za przekonujące i oparł się na nich, ustalając stan faktyczny w sprawie. W ocenie Sądu opinie były rzeczowe, spójne, logiczne, sporządzone w oparciu o fachową wiedzę i doświadczenie zawodowe osób je sporządzających. Zostały w ocenie Sądu opracowane jasno, przejrzysto i w sposób zrozumiały. Z tych też względów, Sąd uznał, iż opinie te wyczerpały konieczne do ustalenia okoliczności sprawy wiadomości specjalne. Nadto Sąd uznał, że opinie, dodatkowo uzupełnione zeznaniami świadków dały obraz zdarzenia i potwierdziły, że w wyniku wyładowań atmosferycznych uszkodzeniu w samochodzie powódki uległ sprzęt elektroniczny w postaci radia oraz bloku satelitarnego.

Pozostałe dokumenty złożone w sprawie przez strony, w zakresie zgodnym z ustalonym stanem faktycznym, Sąd uznał za wiarygodne, nie znajdując podstaw, by je kwestionować. Nie zawierały one informacji sprzecznych, wzajemnie się wykluczających, czy innych niekonsekwencji.

Sąd, dokonując analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego, doszedł do uzasadnionego przekonania, iż słuszne były twierdzenia strony powodowej, albowiem zabrany w sprawie materiał dowodowy potwierdził odpowiedzialność pozwanego za wypadek ubezpieczeniowy z dnia 20 / 21 lipca 2011 roku. W zakresie ustalenia wysokości odszkodowania Sąd oparł się ostatecznie na opinii prywatnej, bowiem strona pozwana, reprezentowana przez fachowego pełnomocnika, nie złożyła wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu szacowania wartości uszkodzonego sprzętu. W rezultacie, w powyższym zakresie Sąd poprzestał na ekspertyzie prywatnej przedłożonej przez powódkę, uznając, że wartość wymiany i montażu uszkodzonego sprzętu wynosiła 11.869,00 złotych. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, że „prywatne ekspertyzy opracowane na zlecenie stron czy to w toku procesu czy jeszcze przed jego wszczęciem należy traktować w razie przyjęcia ich przez sąd orzekający jako wyjaśnienia stanowiące poparcie z uwzględnieniem wiadomości specjalnych stanowisk stron” (tak: wyrok SN z 11.06.1974r., sygn. II CR 260/74, nie publ.).

Powódka udowodniła opinią prywatną wysokość szkody. Jednocześnie pozwany nie złożył żadnego dowodu, z którego mogłoby wynikać, że wartość szkody została ustalona nieprawidłowo. W szczególności pozwany nie złożył żadnego wniosku dowodowego, z którego mogłoby wynikać, na jaką kwotę winna opiewać wartość szkody.

Jednocześnie z zasady kontradiktoryjności procesu wynika, iż to strony obarczone zostały odpowiedzialnością za wynik procesu. Przy rozpoznawaniu sprawy rzeczą Sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Rola sądu nie polega bowiem na wykonywaniu przezeń obowiązków procesowych ciążyących na stronach. Strona prowadzi więc proces na własne ryzyko dowodowe (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 17.12.1996r., sygn. I CKU 45/96; opubl. OSNC 1997/6-7/76; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9.09.1998r., sygn. II UKN 182/98; opubl. OSNAP 1999/17/556; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25.03.1998r., sygn. II CKN 656/97; opubl. OSNC 1998/12/208).

Działanie z urzędu i przeprowadzenie dowodu nie wskazanego przez stronę jest dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach procesowych i musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia, np. w wypadku ujawnionej przez stronę bezradności czy w razie istnienia trudnych do przewyżnienia przez strony przeszkód, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie był wystarczający dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z 5.11.1997r.; III CKN 244/97; opubl. OSNC 1998/3/52; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24.10.1996r.; sygn. III CKN 6/96; opubl. OSNC 1997/3/29). Takie okoliczności w sprawie nie miały miejsca, zwłaszcza, że obie strony procesu reprezentowane były przez fachowych pełnomocników procesowych.

Zauważyć w tym kontekście należy, że pozwany w zasadzie nie kwestionował faktu uszkodzenia sprzętu elektronicznego w pojeździe powódki. Jednocześnie, podnosząc jedynie, że powódka nie udowodniła przyczyny powstania szkody oraz, że uszkodzone urządzenia nie stanowiły wyposażenia podstawowego pojazdu.

W ocenie Sądu argumentacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie, skoro strony wiązała umowa ubezpieczenia (...) Casco w pełnym zakresie ubezpieczenia., zatem zgodnie z § 3 ust.. 1 pkt 4 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (...) Lądowych (...) Casco (k. 148) przedmiot i zakres ubezpieczenia obejmował dodatkowe wyposażenie pojazdu, określone w § 2 pkt 25 po opłaceniu dodatkowej składki. Taką składkę powódka uiściła, nadto z opinii biegłego B. S. (2) wynikało, że zestaw nawigacji satelitarnej pojazdu powódki stanowił jego wyposażenie fabryczne i jednocześnie jest wyposażeniem dodatkowym.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania powódki S. M., która wskazała w jaki sposób doszło do uszkodzenia jej pojazdu. Jako powód powstania szkody powódka wskazała wyładowania atmosferyczne, które miały miejsce w okresie stwierdzenia szkody. Jednocześnie jej twierdzenia zostały poparte w tym zakresie zeznaniami świadków J. M. oraz Z. Ż..

Powódka wskazała przy tym, że przyczyna uszkodzenia jej pojazdu została wskazana przez mechaników specjalizujących się w elektronice samochodowej, nie były to jej ustalenia. Jednocześnie Sąd w pełni dał wiarę powódce w zakresie jej twierdzeń, że uszkodzone urządzenia stanowiły fabryczne wyposażenie samochodu, zaś koszt usunięcia szkody w postaci jego wymiany na nowy wynosił 11.869,00 złotych. Powódka zeznała przy tym, że przed zdarzeniem tylko ona korzystała z samochodu, a w tym czasie w samochodzie nie było żadnych szkód.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków J. M. oraz Z. Ż.. Świadek J. M. zeznał między innymi, że powódka w roku 2011 dokonała w jego warsztacie przeglądu swojego pojazdu w celu ustalenia przyczyn uszkodzenia radia i systemu nawigacji. Świadek zeznał, że przyczyną uszkodzenia bloku nawigacji satelitarnej mogło być zjawisko zewnętrzne tj. wyładowania atmosferyczne. Świadek zeznał, że wielokrotnie dokonywał wymiany sprzętu uszkodzonego ze względu na wyładowania atmosferyczne. Taką też przyczynę wskazał jako powód uszkodzenia pojazdu powódki. Świadek jednocześnie wykluczył działanie osób trzecich przy uszkodzeniu sprzętu. Jednocześnie podał, że uszkodzony element pojazdu był zamontowaną fabrycznie częścią pojazdu. Świadek Z. Ż. zeznał, że również analizował przyczyny uszkodzenia sprzętu elektronicznego w pojeździe powódki i uznał, że doszło do niego w związku z wyładowaniami atmosferycznymi podczas burzy. Wskazał przy tym, że wyładowanie atmosferyczne mogło mieć miejsce w odległości kilku kilometrów od pojazdu. Świadek zeznał, że przewody zasilające radio były sprawne i odpowiednio podłączone, a sprzęty był fabrycznie zamontowany. Świadek także nie stwierdził ingerencji osób trzecich w powstanie szkody.

Jako przekonującą Sąd uznał opinię Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział Morski w G. na okoliczność ustalenia, czy dnia 21 lipca 2011 roku w miejscowości S. miały miejsce wyładowania atmosferyczne. Niewątpliwie Instytut ten prowadzi szczegółowe badania atmosferyczne przy użyciu specjalistycznego sprzętu. Jednocześnie żadna ze stron nie kwestionowała tej opinii.

Podobnie jako przekonującą Sąd uznał opinię rzeczoznawcy B. S. (1) na okoliczność ustalenia, czy uszkodzone elementy pojazdu powódki stanowiły wyposażenie fabryczne pojazdu, czy też wyposażenie dodatkowe. Z wniosków przeprowadzonej przez biegłego sądowego inż. B. S. (1) opinii wynika, że uszkodzony element w postaci nawigacji satelitarnej pojazdu J. o nr rej. (...) stanowił jego wyposażenie fabryczne, przy czym nie jest wyposażeniem standardowym, a opcjonalnym/ dodatkowym.

Bezsporną na gruncie przedmiotowej sprawy była okoliczność, że powódka była ubezpieczona w towarzystwie ubezpieczeniowym pozwanego w ramach ubezpieczenia Auto- Casco na łączną sumę 66.000zł. Zgodnie z § 3 ust. 5 Ogólnych warunków Ubezpieczenia (...) ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe w pojeździe oraz wyposażeniu dodatkowym, polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu, utracie pojazdu, jego części lub wyposażenia dodatkowego wskutek: 1) nagłego działania siły mechanicznej w chwili zetknięcia pojazdu z innym pojazdem, z osobami, zwierzętami lub przedmiotami znajdującymi się na zewnątrz pojazdu; 2) **powodzi, zatopienia, pioruna, pożaru, wybuchu, opadu atmosferycznego (z wyjątkiem opadu skażonego substancjami chemicznymi), huraganu, osuwania i zapadania się ziemi lub innych sił przyrody (z wyjątkiem**

trzęsienia ziemi); 3) nagłego działania czynnika termicznego lub chemicznego pochodzącego z zewnątrz pojazdu; 4) uszkodzenia przez osoby trzecie (dewastacja); 5) kradzieży pojazdu, jego części lub wyposażenia dodatkowego w rozumieniu § 2 pkt 4, pod warunkiem zabezpieczenia pojazdu przed kradzieżą w sposób przewidziany w jego konstrukcji oraz zabezpieczeniami przeciwkradzieżowymi wymaganymi przez (...) określonymi w ust. 15. W związku z powyższym, skoro z ustaleń poczynionych w sprawie wynika, że do uszkodzenia sprzętu elektronicznego w pojeździe powódki S. M. doszło w wyniku wyładowań atmosferycznych (piorun) podczas burzy, to ubezpieczyciel w ramach zawartej umowy ubezpieczenia zobowiązany był do likwidacji szkody. W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości istnienie na gruncie przedmiotowej sprawy związku przyczynowo - skutkowego pomiędzy zdarzeniem, a jego następstwami. Sąd uwzględnił także kosztorys sporządzony w sprawie i uznał, że zasadnym będzie przyznanie powódce od pozwanego kwoty z niego wynikającej, stanowiąc tym samym pełną rekompensatę poniesionych szkód w ubezpieczonym mieniu.

Umowa ubezpieczenia autocasco należy do kategorii umów losowych, zgodnie z którą obowiązek wypłaty odszkodowania uzależniony jest od zaistnienia zdarzenia losowego. Zgodnie z treścią art. 805 §1 k.c. przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Kodeks cywilny nie określa pojęcia wypadku ubezpieczeniowego. Ograniczając się do kryterium formalnego wymaga, aby był on przewidziany w umowie. Pozostawia więc jego określenie umowie (ogólnym warunkom ubezpieczenia).

W niniejszej sprawie okolicznością bezsporną było zaistnienie zdarzenia ubezpieczeniowego. Doszło bowiem do uszkodzenia sprzętu elektronicznego w pojeździe powódki.

Wskazać należy, iż z istoty odszkodowania wynika, iż powód winien otrzymać świadczenie od ubezpieczyciela w wysokości odpowiadającej poniesionej przez niego szkodzie. Zgodnie z treścią art. 363 § 2 k.c. jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili. Cel bowiem ubezpieczeń, w których przedmiotem ochrony jest mienie, polega na pokryciu przez ubezpieczyciela szkody w mieniu ubezpieczającego. Z istoty świadczenia „odszkodowawczego” wynika, iż ma ono odpowiadać rzeczywistej szkodzie poniesionej przez ubezpieczonego, ma ją rekompensować.

Art. 821 k.c. stanowi zaś, iż przedmiotem ubezpieczenia majątkowego może być każdy interes majątkowy, który nie jest sprzeczny z prawem i daje się ocenić w pieniądzu. Cel ubezpieczeń, w których przedmiotem ochrony jest mienie, polega zatem na pokryciu przez ubezpieczyciela szkody w mieniu ubezpieczającego powstałej wskutek przewidzianego w umowie wypadku. Zatem istotą świadczenia „odszkodowawczego” jest jego rekompensata odpowiadająca rzeczywistej szkodzie poniesionej przez ubezpieczonego. Z powyższego wynika więc, że powódka powinna otrzymać świadczenie od ubezpieczyciela w wysokości odpowiadającej poniesionej przez nią szkodzie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 821 k.c., art. 805 § 1 k.c. oraz na podstawie § 3 ust. 5 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (...) Lądowych (...) Casco (AC) zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) SA w W. na rzecz powódki kwotę 11.869,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 24 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty, tj. od dnia wydania pierwszej decyzji odmawiającej wypłaty odszkodowania., orzekając zgodnie z żądaniem powódki na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 476 k.c. i 817 § 1 k.c.

Przepis art. 108 § 1 k.p.c. nakazuje Sądowi rozstrzygać o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Treść art. 98 § 1 k.p.c. reguluje kwestię kosztów procesu. Wynikają z tego przepisu dwie zasady: zasada odpowiedzialności za wynik procesu oraz zasada kosztów celowych. Strona przegrywająca jest bowiem obowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W niniejszej sprawie obie strony były reprezentowane przez fachowych pełnomocników procesowych. Powódka wygrała spór w zakresie żądania głównego w 100 %. Zwrot kosztów procesu na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c. w kwocie 4.172,11zł Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki. Na ustalone koszty składa się wynagrodzenie fachowego pełnomocnika –w oparciu o przepisy Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie

opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu- § 6 pkt 5- 2.400,00zł plus opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł., nadto opłata od pozwu w kwocie 594,00 zł, oraz wynagrodzenie biegłego tj. 923,73zł i koszt ekspertyzy meteorologicznej- 237,38. W sumie koszty procesu wyniosły 4.172,11zł.